

Unitat de Psicologia Evolutiva i de l'Educació

Professora de Teoria, Pràctiques i Docència Tutoritzada: Isabel Crespo

Objectius

Analitzar els contextos socials de dificultat per el desenvolupament humà. Introduir l'anàlisi de les dinàmiques familiars, prioritzant una perspectiva sistèmica. Donar a conèixer el rol del psicòleg en el sistema de protecció a la infància. Introduir la detecció, avaluació i intervenció en casos de maltractament infantil. Reflexionar sobre la intervenció amb infància i famílies en risc social i la seva coordinació amb altres professionals

Temari

1. Necessitats de la infància
 - 1.1 Concepcions de la infància
 - 1.2 Drets de la infància
 - 1.3 Necessitats de la infància
2. Marc ecològic
 - 2.1 Enfoc ecològic dels mals tractes a la infància
 - 2.2 Estrès psicosocial i recolzament social.
 - 2.3 Vulnerabilitat i resiliència
 - 2.4 Factors de risc i protecció
 - 2.5 Factors predisponents, mediadors i precipitadors
3. Contexts socials de dificultat i socialització
 - 3.1 Classe social
 - 3.2 Cultura
 - 3.3 Marginació
4. La família com a sistema.
 - 4.1 Perspectiva sistèmica del desenvolupament humà
 - 4.2 La comunicació dintre d'un sistema
 - 4.3 Límits i subsistemes
5. Jocs familiars.
 - 5.1 Jocs patològics a les famílies
 - 5.2 El maltracte com a relació
6. Maltractaments. Tipologia
7. Els sistemes de protecció a la infància i la coordinació professional
8. El procés diagnòstic i de presa de decisions
9. Intervenció psicoterapèutica
10. Intervenció socioeducativa

Pràctiques

L'objectiu general de les pràctiques suposa el treball de entrenament en tècniques d'entrevista. Es treballarà de manera activa, utilitzant principalment el role-play, a partir de casos proposats pel professor. Implicarà la posada en pràctica del rol del psicòleg en la intervenció en situacions de maltractaments intrafamiliars.

Es treballaran temes com:

- la comunicació digital i analògica,
- l'enquadrament de l'entrevista,
- els sentiments de l'entrevistador,
- la neutralitat,
- la circularitat,
- anàlisi dels jocs familiars
- estratègies d'intervenció

Hi ha dues possibilitats de realitzar les pràctiques: presencialment o no presencialment; en ambdues situacions els temes treballats són els mateixos però no la manera d'avaluació (s'explica en apartats posteriors)

DOCENCIA TUTORITZADA

Com alternativa a les pràctiques, es proposa la participació guiada en una experiència real de intervenció socio-educativa en entorns socials de dificultat. L'objectiu principal d'aquesta DT és que l'alumne conegui i s'enfronti davant de situacions de dificultat social. Es desenvolupa fóra de la UAB, en Badalona, i requereix una dedicació de 2 hores setmanals. A més els alumnes comptaran amb 3 sessions a la UAB d'orientacions bàsiques: a l'inici, al mig i al final de la DT. En tot aquest procés comptaran també amb l'ajut dels psicòlegs que hi treballen directament i la possibilitat de participació en un grup de recerca. Cada dia hauran de lliurar un petit informe de camp (1-2 folis) i al final lliuraran una petita memòria de reflexió sobre l'experiència (8-15 folis).

Avaluació

Teoria (80% nota final). Opció Avaluació continuada: Anàlisi de cas (cinc apartats a desenvolupar) .

Opció examen: Cinc preguntes obertes.

Pràctiques (20% de la nota). Opció pràctiques: anàlisi d'una entrevista. Opció docència tutoritzada: Informe activitat

bibliografia bàsica

Barudy, J. (1998): *El dolor invisible de la infancia*. Paidós.

Cirillo, S.; Di Blasio, P. (1991): *Niños maltratados*. Paidós.

Bibliografia ADDICIONAL

Arruabarrena, M. I.; de Paúl, J. (1994): *Maltrato a los niños en la familia. Evaluación y tratamiento*. Pirámide

Campanini, A.; Luppi, F. (1991): *Servicio social y modelo sistémico*. Paidós.

Casas, F. (1998): *Infancia: perspectivas psicosociales*. Paidós

Cirillo, S. (1994): *El cambio en los contextos no terapeuticos*. Paidós.

- Coletti, M.; Linares, J.L. (1997): *La intervención sistémica en los servicios sociales ante la familia multiproblemática*. Paidós.
- De Paúl, J; Arruabarrena, M. I. (1996): *Manual de protección infantil*. Masson
- Dowling, E.; Osborne, E. (1996): *Familia y escuela*. Paidós.
- Malacrea, M. (2000): *Trauma y reparación. El tratamiento del abuso sexual en la infancia*. Paidós.
- Minuchin, S. (1974): *Familias y terapia familiar*. Gedisa.
- Panchón, C. (1998): *Manual de pedagogía de la inadaptación social*. Dulac
- Selvini Palazzoli, M.; Cirillo, S.; Selvini, M.; Sorrentino, A.M. (1988): *Los juegos psicóticos en la familia*. Paidós.
- Ravazzola, M.C. (1997): *Historias infames: los maltratos en las relaciones*. Paidós
- Watzlawick, P.; Beavin, J.H.; Jackson, D. (1967): *Teoría de la comunicación humana*. Herder.
- White, M.; Epston, D. (1993): *Medios narrativos para fines terapéuticos*. Paidós.